

MUSEUM FÜR VOLKSKULTUR

Spittal na Dravi, Austria

Tončika Cukrov
Muzejski dokumentacijski centar
Zagreb

Stručnom putovanju, 12. i 13. prosinca 1995. - posjet Muzeumu für Volkskultur u Spittal na Dravi, Austrija odazvao se 21 muzejski djelatnik iz zagrebačkih muzeja koji se bavi ili je zainteresiran za muzejsku edukaciju.

Muzej je dobio Europsku muzejsku nagradu, "Special Comedetion" 1995., koju dodjeljuje The European Museum of the Year Award (EYMA), internacionalni Komitet sa sjedištem u Bristolu (Engleska), a djeluje pod okriljem Vijeća Europe. Dobivanje nagrade bio je povod što se organiziralo ovo putovanje te naravno zanimljiva edukativna djelatnost muzeja.

Naš domaćin bio je dr. Hartmut Prasch, direktor Muzeja, i Monika Ramoser, kustos. Oni su nas prvi dan upoznali s organizacijom muzeja i stalnim postavom, a drugog su nam dana izložili svoj edukativni program popraćen dijaprojekcijom i videofilmom.

Museum für Volkskultur osnovan je 1958. kao privatni zavičajni muzej kompleksnog tipa. Smješten je u dvoru Porcia, renesansnoj građevini koju su gradili talijanski majstori u 16. stoljeću. S vremenom je muzej proširivao svoj fundus privatnim donacijama. Danas on uključuje osim centralnog dijela još 3 filijale: Fischereimuseum mit Millstatter See-Aquarium, Almwirtschaftsmuseum u Nationlpark Nockberge i Arsenbergbau - Schautte. U središnjemu muzeju može se pogledati oko 20. 000 eksponata koji svjedoče i dokumentiraju kulturnu povijest Gornje Koroške. Godišnje ga posjeti 50. 000 posjetitelja, odnosno 100. 000 uključujući depadanse. Imaju razvijenu edukativnu djelatnost za koju su 1989. dobili Prvu malu austrijsku nagradu, koju služba muzejske pedagogije u Beču dodjeljuje zavičajnim muzejima.

Muzej vode 2 stalno zaposlena s 35 volontera (vodiči, blagajnici, vozači, čistacice i dr.). Institucijom upravlja direktor, koji je odgovoran Vijeću (Senatu) muzeja u Spittalu, a čine ga: predstavnik iz gradskih upravnih struktura, vlasnik ekonomski najjačeg poduzeća regije te predstavnici volontera koji rade u Muzeju. Novčana sredstava osiguravaju se ravnomjerno (po 25 posto) iz četiri izvora: od regije, grada, sponzora i ulaznica.

Rad Muzeja ne bi bio moguć bez pomoći volontera. Oni su različite starosne dobi. Volonteri se povremeno stimuliraju simboličnim poklonima i priznanjima. Njihovim radom omogućeno je i ostvarivanje edukativnih djelatnosti koje obuhvaćaju sljedeće programe: Program za školsku djecu, MUKI - Muzej za djecu, MMM - program za obitelj, vodstva po Muzeju i pokretne izložbe organizirane u autobusu.

Program za školsku djecu sastavni je dio nastavnog programa. Sastoji se od osam tematskih cjelina (stanovanje, zimski sportovi, električna rasvjeta, pečenje kruha, odjeća, smisao i oblik stanovanja, proizvodnja i upotreba jednostavnih strojeva) koje su pripremljene za određenu dob. Metoda rada obuhvaća predavanja i ispunjavanje radnih listića (pripremljeni za škole različitih struka). Satovi se održavaju u Muzeju prema unaprijed određenom rasporedu.

MUKI - program za djecu pokrenut je 1989. Prireden je za djecu od 7 do 12 godina kao program za izvanškolsku aktivnost. Djecu se želi kroz igru (crtanje, bojenje i sl.) potaknuti na učenje i razviti njihovo kreativno

izražavanje. Igraonice vode instruirani volonteri, a održavaju se svake posljednje subote u mjesecu počev od svibnja do rujna. Radovi djece izlazu se na panoima smještenim u ulaznom prostoru Muzeja.

MMM - program za obitelj uveden je 1994. Instruirani volonter obitelj vodi kroz Muzej ovisno o temi za koju se odluče (Kad je baka isla u školu, Ručni rad pozlaćuje kuću itd.). Tijekom razgledanja odgovara se na pitanja i daju informacije o izlošcima. Program se odvija dva puta na tjedan od svibnja do rujna.

Vodstva su redovita djelatnost Muzeja i uz prethodnu najavu ustaljena su tijekom cijele godine.

Museumbus - pokretna izložba je projekt novijeg datuma. U prigodno preuređen autobus postavlja se izložba s originalnim predmetima. Koristi se mobilnost autobusa koji se svakog dana seli iz jednog naselja u drugo i postavlja pred školu, odnosno u središte mjesta. Na taj način izložbu mogu pogledati ne samo školska djeca nego i odrasli.

Muzej organizira međunarodne muzeološke susrete i ima razvijenu izdavačku djelatnost (vodiči za odrasle i djecu) te razne druge projekte kojima se želi približi prošlost. Takav jedan projekt je Reise in der Vergangenheit (za kustose-pedagoge bila je priređena videoprojekcija). Projekt je prireden za srednjoškolsku djecu kojim su se u 1996. godini predstavili u Parizu.

Posjet Museumu für Volkskultur bio je izuzetno inspirativan kako glede organizacije muzeja i njegove uloge u društvu tako i glede njegovih edukativnih programa u kojima je naglašen emotivno-praktični pristup.

Primljeno: 9. 4. 1997.

Summary:

Museum fur Volkskultur
Spital on Drava, Austria

Tončika Cukrov

The Museum was founded in 1958 as a private hometown museum of a complex type, and it is located in the Porcia castle, a renaissance building built by Italian craftsmen in the 16th century.

It has two full-time employees and 35 volunteer workers. Some 50,000 people visit it every year.

The work of the volunteers enables the carrying out of educational activities that involve the following programmes: Programmes for schoolchildren, "MUKI" - a museum for children, MMM - a family programme, and exhibitions organised in a bus.

The Museum organises international gatherings of museum experts and is involved in extensive publishing activities. The 20,000 exhibits in its holdings bear witness to and document the cultural history of Upper Carinthia.